
Έγγραφο συνόδου

A8-0074/2016

4.4.2016

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την πολιτική συνοχής στις ορεινές περιοχές της ΕΕ
(2015/2279(INI))

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

Εισηγήτρια: Πίανα Ιοτοβα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	21
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ24	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	32

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πολιτική συνοχής στις ορεινές περιοχές της ΕΕ
(2015/2279(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη τον τίτλο ΙΙΙ του τρίτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά, μεταξύ άλλων, τη γεωργία,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (εφεξής «ΚΚΔ»)¹,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006²,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Συμβουλίου³,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου⁴,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου⁵,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

¹ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320.

² ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 289.

³ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 470.

⁴ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487.

⁵ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608.

και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου¹,

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, σχετικά με τις ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης που αφορούν τα γεωργικά προϊόντα και εφαρμόζονται στην εσωτερική αγορά και σε τρίτες χώρες και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3/2008 του Συμβουλίου²,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης³,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1302/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) όσον αφορά την αποσαφήνιση, την απλούστευση και τη βελτίωση της διαδικασίας ίδρυσης και λειτουργίας αυτών των ομίλων⁴,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2015 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών και την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 — το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Απριλίου 2015 σχετικά με «Μια νέα δασική στρατηγική της ΕΕ: για τα δάση και τον δασικό τομέα»⁶,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά της 22ας Σεπτεμβρίου 2010 σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, των νήσων και των αραιοκατοικημένων περιοχών⁷,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη διατήρηση της παραγωγής γάλακτος στις ορεινές περιοχές, στις μειονεκτικές περιοχές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές μετά τη λήξη των ποσοτώσεων γάλακτος⁸,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 23ης Μαΐου 2013 σχετικά με μια

¹ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

² ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 56.

³ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 259.

⁴ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 303.

⁵ ΕΕ L 169 της 1.7.2015, σ. 1.

⁶ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2015)0109.

⁷ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2010)0341.

⁸ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0577.

μακροπεριφερειακή στρατηγική για τις Άλπεις¹,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική της Ένωσης για την περιοχή των Άλπεων (COM(2015)0366), καθώς και το σχέδιο δράσης που συνοδεύει τη στρατηγική,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Περιφερειών, της 21ης Ιανουαρίου 2015, με τίτλο «Η μακροπεριφερειακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή των Άλπεων»²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 17ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 21ης Ιανουαρίου 2010, σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την περιοχή του Δούναβη⁴,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 13ης Απριλίου 2011 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή του Δούναβη (COM(2013)0181),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή του Δούναβη» (COM(2010)0715) και το ενδεικτικό σχέδιο δράσης που συνοδεύει τη στρατηγική (SEC(2009)0712),
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 16ης Ιουνίου 2011 με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή του Δούναβη»⁵,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών, της 31ης Μαρτίου 2011, με θέμα «Στρατηγική για την περιοχή του Δούναβη»⁶,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την προστιθέμενη αξία των μακροπεριφερειακών στρατηγικών (COM(2013)0468) και τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2013,

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0229.

² EE C 19 της 21.1.2015, σ. 32.

³ EE C 188 E της 28.6.2012, σ. 30.

⁴ EE C 305 E της 11.11.2010, σ. 14.

⁵ EE C 248 της 25.8.2011, σ. 81.

⁶ EE C 166 της 7.6.2011, σ. 23.

- έχοντας υπόψη την έκτη έκθεση για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή (COM(2014)0473),
  - έχοντας υπόψη τη σύμβαση των Άλπεων, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοκόλλων της εν λόγω σύμβασης,
  - έχοντας υπόψη τη μελέτη που εκπονήθηκε από την Euromontana στις 28 Φεβρουαρίου 2013 με τίτλο «Toward Mountains 2020: Step 1 – capitalising on Euromontana work to inspire programming» (Για τις ορεινές περιοχές 2020: Βήμα 1 - αξιοποίηση του έργου της Euromontana για προώθηση του προγραμματισμού),
  - έχοντας υπόψη τη μελέτη που εκπονήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών (Τμήμα Β: Διαρθρωτική πολιτική και πολιτική συνοχής, Περιφερειακή Ανάπτυξη), του Φεβρουαρίου 2016, με τίτλο «Έρευνα για την Επιτροπή REGI - Συνοχή στις ορεινές περιοχές της ΕΕ»,
  - έχοντας υπόψη το έργο Γυναίκες - Alpnet στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg για τον χώρο των Άλπεων 2001-2006: Δίκτυο Τοπικών Φορέων και Κέντρων Πόρων για τις Γυναίκες: Προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής των Άλπεων,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου (A8-0074/2016),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές περιοχές αποτελούν σημαντικό μέρος της επικράτειας της ΕΕ (περίπου 30%) και λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύνολο της ΕΕ εξαρτάται από τις οικοσυστημικές υπηρεσίες της·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένος ορισμός για τις ορεινές περιοχές στην περιφερειακή πολιτική της ΕΕ και λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ορισμός που χρησιμοποιείται στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) δεν είναι κατάλληλος για την πολιτική συνοχής και δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως έχει, για την αποτελεσματική διαχείριση της πολιτικής αυτής·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι λόγω των ακραίων συνθηκών και της απομόνωσης, ορισμένες περιοχές παρουσιάζουν διαρθρωτικό μειονέκτημα, σε σημείο που πολλές ορεινές περιοχές αντιμετωπίζουν φαινόμενα απερίθωσης και γήρανσης του πληθυσμού, γεγονός που μπορεί να διαταράξει τον φυσικό κύκλο των γενεών οδηγώντας σε υποβάθμιση των κοινωνικών προτύπων και της ποιότητας της ζωής· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνθήκες αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας, του κοινωνικού αποκλεισμού και της εγκατάλειψης της υπαίθρου·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές περιοχές προσφέρουν πολλές ευκαιρίες για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ –σχετικά με την ανεργία, τη συνοχή και την προστασία του περιβάλλοντος– μέσω της βιώσιμης χρήσης των φυσικών τους πόρων·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι μεταξύ των ορεινών περιοχών υπάρχουν σημαντικές διαφορές και, κατά συνέπεια, απαιτούνται συντονισμένες δράσεις πολιτικών και τομέων, τόσο

μεταξύ των διαφόρων ορεινών περιοχών (οριζόντιο επίπεδο), όσο και στο εσωτερικό των επιμέρους ορεινών περιοχών (κάθετο επίπεδο)·

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στήριξη για τις ορεινές περιοχές από διαφορετικά θεσμικά όργανα της ΕΕ όπως το ΕΓΤΑΑ και τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) θα πρέπει να έχει συμπληρωματικό χαρακτήρα, με στόχο την δημιουργία συνεργειών που θα καταστήσουν δυνατή την επίτευξη καλύτερης και πιο περιεκτικής ανάπτυξης·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές περιοχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την οικονομική, κοινωνική και βιώσιμη ανάπτυξη των κρατών μελών και παρέχουν πολλές υπηρεσίες που σχετίζονται με το οικοσύστημα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων έχει σημαντική επιρροή στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ευρώπης· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις ορεινές περιοχές η διασυνοριακή συνεργασία αντιπροσωπεύει έναν βιώσιμο τρόπο ενθάρρυνσης της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης αυτών των περιοχών·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, και κυρίως της αφθονίας και της πολυμορφίας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και λόγω της εξάρτησής τους από την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων και από την ενεργειακή απόδοση, οι ορεινές περιοχές μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας γενικότερα·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές περιοχές συμβάλλουν θετικά στην περιβαλλοντική αειφορία, στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, στη διατήρηση και στην προστασία των περιφερειακών οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας, λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλες εκτάσεις των ορεινών περιοχών προστατεύονται στο πλαίσιο του οικολογικού δικτύου Natura 2000 και βάσει άλλων μορφών προστασίας των φυσικών αξιών, γεγονός που αφενός περιορίζει την οικονομική δραστηριότητα, και αφετέρου συμβάλλει στην ενίσχυση πιο βιώσιμων μορφών γεωργίας και στην εντατικότερη σύνδεση της γεωργίας με άλλες οικονομικές δραστηριότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαχείριση των εκμεταλλεύσεων και των γαιών στις ορεινές περιοχές είναι πολύ σημαντική για την υδρογεωλογική σταθερότητα των εν λόγω περιοχών·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές περιοχές αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις –όσον αφορά την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, την κλιματική αλλαγή, τη μεταφορά και το δημογραφικό πρόβλημα– οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω της δημιουργίας επαρκών συνδέσεων με τις αστικές και πεδινές περιοχές, και της διασφάλισης της πρόσβασης στις ψηφιακές υπηρεσίες·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές περιοχές με διατηρημένα οικοσυστήματα και οι υπηρεσίες που παρέχουν μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για πολλές οικονομικές δραστηριότητες, με έμφαση στη γεωργία, τη δασοκομία, τον τουρισμό και την ενέργεια, συνεκτιμώντας την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά των περιοχών αυτών και την διαφοροποίηση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να ενισχυθούν με συντονισμένες δράσεις και/ή διασυνοριακή συνεργασία και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές περιοχές διαθέτουν μοναδικές συνθήκες και παραδοσιακή τεχνογνωσία και προσφέρουν μεγάλες δυνατότητες για στροφή σε ποιοτικά γεωργικά συστήματα·

- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παγετώνες αποτελούν χαρακτηριστικό των ευρωπαϊκών βουνών και διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο τόσο στα οικοσυστήματα όσο και στα υδάτινα συστήματα των βουνών, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η μείωση του όγκου και του μήκους τους από τα μέσα του 19ου αιώνα έχει φτάσει σε ανησυχητικά επίπεδα και λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλοί παγετώνες της Ευρώπης έχουν ήδη εξαφανιστεί ή απειλούνται με εξαφάνιση έως το 2050·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρόσθετες δαπάνες που συνδέονται με τις κλιματικές και τοπογραφικές συνθήκες, με την μεγάλη απόσταση από οικονομικά κέντρα και την απομόνωση εμποδίζουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη επαρκών υποδομών, περιλαμβανομένης της ευρυζωνικής κάλυψης, και επενδύσεων στις ορεινές περιοχές συμβάλλει στην διεύρυνση των διαφορών μεταξύ αυτών και άλλων περιοχών· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι οι προσπάθειες για τη διατήρηση της γεωργικής οικονομικής παραγωγής στις ορεινές περιοχές της ΕΕ πρέπει να υποστηρίζονται με φυσική και ψηφιακή προσβασιμότητα και υποδομές, καθώς και με πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και υπηρεσίες κοινής ωφελείας, όπως εκπαίδευση, κοινωνικές υπηρεσίες, υγειονομική περίθαλψη, μεταφορικές και ταχυδρομικές υπηρεσίες, για τους κατοίκους αυτών των περιοχών·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν διαφορετικά είδη ορεινών περιοχών στην Ευρώπη, οι οποίες συνδέονται από το γεγονός ότι αντιμετωπίζουν θεμελιώδεις προκλήσεις όπως ανεπαρκής προσβασιμότητα, λίγες ευκαιρίες απασχόλησης, γήρανση του πληθυσμού, έλλειψη διασύνδεσης, επιπτώσεις που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή και την εντατικοποίηση των ανθρώπινων παραγωγικών δραστηριοτήτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εν λόγω πτυχές πρέπει να αντιμετωπιστούν ενεργά·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο σημερινό πλαίσιο μεταβλητών αγορών και τιμών, του αυξανόμενου κόστους παραγωγής, του μεγαλύτερου ανταγωνισμού, του τέλους των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων και των περιβαλλοντικών προκλήσεων, έχει θεμελιώδη σημασία να διασφαλισθεί η παραγωγή τροφίμων και ο πολυλειτουργικός ρόλος της γεωργίας προκειμένου να διατηρηθεί η προστιθέμενη αξία σε ορεινές περιοχές, να ενθαρρυνθεί η βιώσιμη απασχόληση και να ενισχυθεί η πρόσβαση σε άλλες πηγές εισοδήματος·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές περιοχές που αποτελούν τμήμα των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ αντιμετωπίζουν επιπλέον δυσκολίες και επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό από τις αρνητικές τάσεις που χαρακτηρίζουν όλες τις ορεινές περιοχές·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην Ευρώπη υπάρχουν ορεινές κορυφογραμμές που εκτείνονται σε διάφορα κράτη μέλη και επίσης σε τρίτες χώρες, όπως τα Καρπάθια όρη τα οποία, μετά την τελευταία διεύρυνση της ΕΕ, αποτελούν πλέον το ανατολικό σύνορο της ΕΕ και είναι μια περιοχή εξέχουσας γεωπολιτικής σημασίας, όπου συμπίπτουν στρατηγικά πολιτικά συμφέροντα με μεγάλη σημασία για τη σταθερότητα της Ένωσης·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές ορεινές περιοχές δεν διαθέτουν βασικές υποδομές, δημόσιες υπηρεσίες και συνεχή πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, ιδιαίτερα σε περιοχές με εποχικές δραστηριότητες·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ορεινή γεωργία είναι σημαντική για την ταυτότητα και τον

πολιτιστικό χαρακτήρα των ορεινών περιοχών και ότι εξακολουθεί να συμβάλλει στην απασχόληση και σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας των περιοχών αυτών, όπως η ορεινή γεωργία, οι δασικοί πόροι και ο τουρισμός, έχοντας κατά νου ότι η περαιτέρω διαφοροποίηση της οικονομίας τους και της απασχόλησης είναι σε εξέλιξη και ότι διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην κυκλική οικονομία·

- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες εξόχως απόκεντρες περιοχές αποτελούν επίσης ορεινές περιοχές, ηφαιστειογενούς προέλευσης (ενεργά ή αδρανή ηφαίστεια, ηφαιστειακοί ορεινοί όγκοι ή οροσειρές, και ηφαιστειογενή νησιά), των οποίων ένα τμήμα βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας και το υπόλοιπο πάνω από αυτήν, και λαμβάνοντας υπόψη ότι αντιμετωπίζουν δυσκολίες που σχετίζονται με την τοπολογία του εδάφους τους·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες που ζουν σε ορεινές περιοχές, ιδίως σε μειονεκτούσες περιφέρειες, συχνά αντιμετωπίζουν προβλήματα όσον αφορά την πρόσβασή τους στις ανώτατες βαθμίδες εκπαίδευσης και σε ευκαιρίες αξιοπρεπούς απασχόλησης·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να δοθεί απάντηση στις διάφορες προκλήσεις που τίθενται από την μείωση του πληθυσμού, την επίπτωση της αλλαγής του κλίματος, την έλλειψη διαθέσιμων γεωργικών εκτάσεων, την εγκατάλειψη γεωργικών εκτάσεων και την επακόλουθη ανάπτυξη θάμνων και δένδρων, και την ανάγκη να διαφυλαχθούν οι ορεινοί βοσκότοποι·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτροφή ζώων (γαλακτοπαραγωγή και εκτεταμένη παραγωγή κρέατος) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στις ορεινές περιοχές πολλών χωρών της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι δύσκολες συνθήκες αγοράς και σοβαρά μειονεκτήματα όσον αφορά το κόστος έχουν σοβαρό αντίκτυπο σε μικρές εκμεταλλεύσεις στις περιοχές αυτές·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο άρθρο 174 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ αναφέρει ρητά ότι πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή, μεταξύ άλλων, στις ορεινές περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν πολλές πολιτικές, προγράμματα και στρατηγικές της ΕΕ που έχουν έμμεσο αντίκτυπο στις ορεινές περιοχές·

Συντονισμένη προσέγγιση και γενικές εκτιμήσεις

1. καλεί την Επιτροπή να ξεκινήσει τη διαδικασία δημιουργίας ενός ορισμού εργασίας για λειτουργικές ορεινές ζώνες στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, συμπληρώνοντας τον ορισμό των ορεινών περιοχών, όπως χρησιμοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση του συντονισμού των σχετικών πολιτικών και μέτρων· θεωρεί ότι ο ορισμός αυτός πρέπει να είναι ευρύς και περιεκτικός, λαμβάνοντας υπόψη διάφορους παράγοντες όπως το υψόμετρο, η προσβασιμότητα και η κλίση· καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει για έναν ευρύ ορισμό, που θα καλύπτει επίσης τις ηφαιστειογενείς περιοχές σε νησιά και εξόχως απόκεντρες περιοχές, καθώς και περιοχές που, μολονότι δεν είναι ορεινές, ενσωματώνονται σε μεγάλο βαθμό στις ορεινές περιοχές· επισημαίνει στο πλαίσιο αυτό την ιδέα που αποτυπώνεται στη στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή των Άλπεων (EUSALP) σχετικά με τη συμπερίληψη μη ορεινών περιοχών στη στρατηγική ως ορθή πρωτοβουλία·

2. θεωρεί ότι στις πολιτικές της ΕΕ πρέπει να ακολουθείται ειδική προσέγγιση έναντι των ορεινών περιοχών καθώς οι περιοχές αυτές παρουσιάζουν εμφανή διαρθρωτικά μειονεκτήματα· οι εν λόγω περιοχές χρειάζονται πρόσθετη στήριξη για να υπερβούν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, να είναι σε θέση να παρέχουν θέσεις εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και όχι μόνο εποχικές, οικονομική ανάπτυξη, πρόληψη και διαχείριση φυσικών καταστροφών και προστασία του περιβάλλοντος, και να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την ανανεώσιμη ενέργεια· θεωρεί, ως εκ τούτου, ότι οι ορεινές περιοχές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε όλες τις πτυχές των πολιτικών της ΕΕ, περιλαμβανομένης της πολιτικής για τη συνοχή, και γι' αυτό πρέπει να θεσπιστεί η διενέργεια εκτίμησης των εδαφικών επιπτώσεων·
3. αναγνωρίζει ότι η ΕΕ δεν διαθέτει συγκεκριμένη πολιτική για τις ορεινές περιοχές και επισημαίνει ότι οι πολιτικές, τα προγράμματα και οι στρατηγικές που υπάρχουν ήδη και έχουν έμμεσο αντίκτυπο σε αυτές τις περιοχές καθιστούν επιτακτική τη θέσπιση «θεματολογίου για τις ορεινές περιοχές της ΕΕ», το οποίο πρέπει να αποτελέσει τη βάση για τη στρατηγική της ΕΕ που αποσκοπεί στην επίτευξη μακροχρόνιας ανάπτυξης των ορεινών περιοχών και των εκτάσεων που εξαρτώνται από αυτές·
4. καλεί την Επιτροπή να επεξεργαστεί «θεματολόγιο για τις ορεινές περιοχές της ΕΕ» το οποίο πρέπει να αποτελέσει το πλαίσιο που θα συμβάλει στη χάραξη διεθνικών, διασυνοριακών και διαπεριφερειακών πολιτικών· θεωρεί ότι στο μελλοντικό θεματολόγιο πρέπει να προσδιοριστούν οι προτεραιότητες για την ανάπτυξη αυτών των περιοχών προκειμένου να προσαρμοστούν καλύτερα οι τομεακές πολιτικές και να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες χρηματοδότησής τους από τους πόρους της ΕΕ, καθώς επίσης και για να επιτευχθούν μακροχρόνιες βιώσιμες πολιτικές ένταξης·
5. στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταρτίσει ειδικό και ευρύ πρόγραμμα προστασίας των παγετώνων της Ευρώπης που εκτιμάται ότι θα εξαφανιστούν έως το 2050·
6. ζητεί να αυξηθούν οι συνέργειες μέσω του συντονισμού των πολιτικών, των στρατηγικών και των προγραμμάτων της ΕΕ που έχουν έμμεσο αντίκτυπο στις ορεινές περιοχές, όπως τα προγράμματα «Ορίζων 2020», COSME, LIFE, Natura 2000, η στρατηγική της ΕΕ για την ευρυζωνικότητα, η στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, το πρόγραμμα δράσης της ΕΕ για το περιβάλλον, η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», η ευρωπαϊκή περιφερειακή συνεργασία, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), καθώς και πρωτοβουλίες που αφορούν τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει την επιμέρους εφαρμογή και λειτουργία των συγκεκριμένων προγραμμάτων στις ορεινές περιοχές·
7. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να επιτευχθούν συνέργειες όπου θα εμπλέκονται πολιτικές, μέσα και τομείς, κι αυτό χρειάζεται την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης· επισημαίνει την πολύτιμη εμπειρία που αποκτήθηκε από την εφαρμογή της σύμβασης των Άλπεων, η οποία συμβιβάζει τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά συμφέροντα·
8. επισημαίνει την έλλειψη αξιοποιήσιμων εκτάσεων στις ορεινές περιοχές, ως πιθανή αιτία συγκρούσεων που προκύπτουν από τα διαφορετικά ή αλληλεπικαλυπτόμενα συμφέροντα σχετικά με την ταξινόμηση και τη χρήση της γης· ζητεί, συνεπώς, από τα

κράτη μέλη να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν εργαλεία χωροταξικού σχεδιασμού τα οποία θα διευκολύνουν τον συντονισμό και τη δημόσια συμμετοχή στην εδαφική ανάπτυξη· θεωρεί ότι το πρωτόκολλο της σύμβασης των Άλπεων σχετικά με τον χωροταξικό σχεδιασμό και τη βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί σημαντικό παράδειγμα που επιδέχεται περαιτέρω αξιοποίηση·

9. ως προς τα φυσικά πάρκα των κρατών μελών που συνορεύουν με ένα ή περισσότερα άλλα κράτη, καλεί τις διοικήσεις τους να αναπτύξουν κοινές προσεγγίσεις όσον αφορά τη διαχείριση, την ανάπτυξη και την προστασία των φυσικών πάρκων·
10. σημειώνει ότι οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) και της περιφερειακής πολιτικής επιτρέπουν να αναλαμβάνεται η διαχείριση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων στον τομέα της συνοχής σε επίπεδο περιφέρειας·
11. ζητεί από τις διαχειριστικές αρχές να εξετάσουν το ενδεχόμενο αύξησης των κονδυλίων των ΕΔΕΤ σε εθνικό επίπεδο για τη στήριξη αναξιοποίητων ορεινών περιοχών, ακολουθώντας μια πολυτομεακή πολιτική προσέγγιση, όπου αυτό είναι δυνατό· καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τις επενδύσεις στις ορεινές περιοχές ευνοώντας στις εν λόγω περιοχές μέτρα χρηματοδότησης στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων·
12. τονίζει ότι η εδαφική διάσταση της πολιτικής για τη συνοχή πρέπει να αποκτήσει προτεραιότητα μέσω στοχευμένων πρωτοβουλιών για την εδαφική ανάπτυξη και της αύξησης της στήριξης για την εδαφική συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
13. τονίζει ότι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες έχουν τη δυνατότητα βάσει του κανονισμού για την αγροτική ανάπτυξη να δημιουργήσουν θεματικά υποπρογράμματα που θα εστιάζουν στις ανάγκες των ορεινών περιοχών οι οποίες είναι επιλέξιμες για υποστήριξη με αυξημένα ποσοστά δημόσιας χρηματοδότησης· τα ενθαρρύνει να αξιοποιήσουν αυτές τις δυνατότητες· επισημαίνει ότι έως τώρα καμία αρμόδια αρχή δεν έχει επιλέξει να το πράξει· θεωρεί ωστόσο ότι μια τέτοια απόφαση δεν σημαίνει απαραίτητως ότι δεν έχει προβλεφθεί καμία ειδική ενίσχυση προς τις εν λόγω περιοχές·
14. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν εργαλεία όπως την ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση (ΟΕΕ) και την τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ) για την προώθηση της ανάπτυξης ορεινών περιοχών, με στόχο την στήριξη των ειδικών αναπτυξιακών τους δυνατοτήτων και στόχων· ενθαρρύνει τη στήριξη των ομάδων τοπικής δράσης (ΟΤΔ) για τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία κοινοτήτων, με σκοπό την ενίσχυση των διακρατικών δικτύων και συνεργατικών μεθόδων εργασίας·
15. υπογραμμίζει τις δυνατότητες και τη σημασία της υφιστάμενης και της μελλοντικής ανάπτυξης των μακροπεριφερειακών στρατηγικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη των ορεινών περιοχών της ΕΕ με ισχυρή διάσταση διασυνοριακής συνεργασίας, όπου καθίσταται δυνατό· ζητεί να ληφθεί υπόψη η πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή άλλων μακροπεριφερειακών στρατηγικών της ΕΕ·
16. επικροτεί τις τρέχουσες πρωτοβουλίες για τα Καρπάθια Όρη στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη, καθώς και την πρόοδο που έχει σημειώσει η μακροπεριφερειακή στρατηγική της ΕΕ για τις Άλπεις· σημειώνει ότι η στρατηγική αυτή αποτελεί καλό παράδειγμα μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την εδαφική ανάπτυξη, η οποία λαμβάνει υπόψη ορεινές εκτάσεις και περιοχές

ενσωματωμένες σε αυτές·

17. θεωρεί ότι το μέσο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (ΕΕΣ) προσφέρει την ιδανική ευκαιρία για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και γνώσεων μεταξύ των ορεινών περιοχών, που σε πολλές περιπτώσεις βρίσκονται επί των εθνικών συνόρων· ζητεί να υπάρξει ειδική ορεινή διάσταση στη μελλοντική ΕΕΣ· επικροτεί πρωτοβουλίες όπως το έργο «πολιτικές για την καταπολέμηση της απερίμωσης στις ορεινές περιοχές» (PADIMA), οι οποίες αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των συγκεκριμένων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ορεινές περιοχές· τονίζει τη σημασία των προγραμμάτων Interreg και άλλων πρωτοβουλιών συνεργασίας, όπως για παράδειγμα οι ευρωπαϊκοί όμιλοι εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) και οι ευρωπαϊκοί όμιλοι οικονομικού σκοπού (ΕΟΟΣ), στην ανάπτυξη κοινών ζωνών και οροσειρών, με κοινό συντονισμένο τρόπο σε περιοχές που περιλαμβάνουν διασυνοριακές ορεινές περιοχές·
18. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει ανακοίνωση που θα περιέχει «θεματολόγιο για τις ορεινές περιοχές της ΕΕ» και, στη συνέχεια, μια Λευκή Βίβλο για την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, με βάση τις βέλτιστες πρακτικές και με τη συμμετοχή των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, καθώς και άλλων συναφών παραγόντων, περιλαμβανομένων των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών·
19. επισημαίνει ότι η Επιτροπή και άλλοι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να πραγματοποιούν ενδελεχείς και τακτικές αξιολογήσεις των συνθηκών των ορεινών περιοχών στην ΕΕ, καθώς και να αναλύουν δεδομένα, όπως τα αποτελέσματα της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων της πολιτικής για τη συνοχή και δείκτες για τις αλλαγές που συντελούνται στην ποιότητα της ζωής και στις δημογραφικές συνθήκες προκειμένου να διασφαλιστεί η σωστή επικέντρωση της χρηματοδότησης της ΕΕ και της εφαρμογής των πολιτικών·
20. υπογραμμίζει ότι πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων τα οποία θα αποτελούν τη βάση των πολιτικών πρωτοβουλιών·
21. ζητεί να υπάρξει συνεργασία με τα ευρωπαϊκά μη κράτη μέλη, καθώς και με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, για την εφαρμογή μιας πολιτικής σχετικά με τις ορεινές περιοχές·
22. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων στις ορεινές περιοχές προκειμένου να επιτευχθούν απτά αποτελέσματα·
23. επικροτεί τον διάλογο που είναι σε εξέλιξη και αφορά την απλούστευση της πολιτικής για τη συνοχή· ευελπιστεί ότι ένα πιο ευέλικτο πλαίσιο και η διαθεσιμότητα πιο εύχρηστων μέσων για τους ενδιαφερόμενους και τους δικαιούχους θα συμβάλουν στην ανάπτυξη των ορεινών περιοχών της ΕΕ· ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην απλούστευση των μέσων και στις προσπάθειες για τη διευκόλυνση των επενδύσεων στις ορεινές περιοχές·
24. καλεί την Επιτροπή να προτείνει τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Έτους Νησιών και Ορέων·

Θέσεις εργασίας και οικονομική ανάπτυξη στις ορεινές περιοχές

25. σημειώνει ότι οι ΜΜΕ στις ορεινές περιοχές αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες λόγω της έλλειψης προσβασιμότητας, υποδομών, συνδεσιμότητας και ανθρώπινων πόρων· καλεί την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη των ΜΜΕ στις ορεινές περιοχές, ιδίως σε περιοχές που πλήττονται από φυσικές καταστροφές και καταστροφές που επιδεινώνονται λόγω κλίματος, και προτρέπει συγχρόνως τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στις επενδύσεις σε υποδομές και υπηρεσίες στις ορεινές περιοχές· ζητεί τη δημιουργία συνεργιών μεταξύ των πόρων των ΕΔΕΤ και των άλλων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που επιδοτούνται από την ΕΕ στα πλαίσια μιας σφαιρικής και αποτελεσματικής πολιτικής προσέγγισης προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η υποστήριξη των ΜΜΕ και της επιχειρηματικότητας· υπογραμμίζει ότι πρέπει να αναπτυχθούν ολοκληρωμένες τοποκεντρικές στρατηγικές για τις ορεινές περιοχές με σκοπό τον εντοπισμό συγκεκριμένων ευκαιριών ανάπτυξης, και πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα για την αύξηση της συνδεσιμότητας των τοπικών ΜΜΕ και τη σύσφιξη των ενδοτομεακών και διατομεακών σχέσεων και συντονισμού·
26. τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης πολλαπλών γεωργικών παραγωγών σε σχέση με την ανάπτυξη του τουρισμού και των δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος και της διάρθρωσης τροφικών αλυσίδων στις ορεινές περιοχές, είτε στο πλαίσιο ενώσεων οργανώσεων παραγωγών, γεγονός που αυξάνει τη διαπραγματευτική δύναμη των αγροτών, ή με τη δημιουργία τοπικών αγορών και βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού· υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε μεγάλες αγορές, καθώς και να ληφθούν μέτρα για την ποιότητα, την προώθηση και την προστασία προϊόντων, βελτιώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εμπορία των γεωργικών προϊόντων και ενσωματώνοντάς τα στα γενικά τουριστικά προϊόντα μιας δεδομένης γεωγραφικής περιοχής· επιπλέον, εφόσον οι ορεινές περιοχές έχουν μεγάλες δυνατότητες για την παραγωγή προϊόντων διατροφής υψηλής ποιότητας, καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ξεκινήσουν τη συζήτηση σχετικά με τη θέσπιση ειδικής επισήμανσης των προϊόντων διατροφής ορεινών περιοχών σε επίπεδο ΕΕ·
27. αναγνωρίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη να στηριχθεί από το ΕΓΤΑΑ η γεωργική παραγωγή σε ορεινές περιοχές και να καταβληθούν προσπάθειες για τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω συνεργειών με άλλα ταμεία και πρωτοβουλίες της ΕΕ, καθώς και με ιδιωτικά μέσα χρηματοδότησης, ώστε να δημιουργηθεί θετικός αντίκτυπος σε ορεινές περιοχές·
28. επικροτεί την πρόοδο που σημειώθηκε στη στρατηγική για τα δάση της ΕΕ· υποστηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη των δασών σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως όσον αφορά τη συμβολή των δασών στην προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, καθώς και στην επίτευξη στόχων για την ανανεώσιμη ενέργεια· σημειώνει ότι στο πλαίσιο της στρατηγικής θα μπορούσε να δοθεί έμφαση στην οικονομική διάσταση της δασοκομίας·
29. θεωρεί ότι η δασοκομία μπορεί να προσφέρει θέσεις εργασίας και οικονομική ανάπτυξη στις ορεινές περιοχές και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να διασφαλιστούν οι δασικοί πόροι μέσω της βιώσιμης αξιοποίησής τους· υπενθυμίζει ότι τα δάση είναι θεμελιώδους σημασίας για το οικοσύστημα και ότι τα βουνά επιτελούν σημαντική λειτουργία ως προς την προστασία από χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις και πλημμύρες· ζητεί τη στήριξη των ΜΜΕ, ιδίως εκείνων που είναι εγκατεστημένες στις ορεινές περιοχές, συμμετέχουν στον τομέα της δασοκομίας και σέβονται πλήρως την αρχή της

περιβαλλοντικής βιωσιμότητας· υπογραμμίζει τον ιδιαίτερο οικονομικό και κοινωνικό ρόλο της δασοκομίας στις ορεινές ζώνες και τη σημασία των επενδύσεων για την αποτελεσματική χρήση των δασικών πόρων στις εν λόγω περιοχές· υπενθυμίζει το σημαντικό ρόλο των δασών για τον εφοδιασμό με πρωτογενή και δευτερογενή υλικά που χρησιμοποιούνται στην φαρμακοβιομηχανία, στην βιομηχανία καλλυντικών και ειδών διατροφής, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης· ζητεί εν προκειμένω να επικεντρωθεί περισσότερο η πολιτική συνοχής στην βιώσιμη διαχείριση των δασών·

30. ζητεί την παροχή περαιτέρω κινήτρων για τη διατήρηση των μικρών μεταποιητικών επιχειρήσεων και των μικρών και μεσαίων ορεινών γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε ορεινές περιοχές, που αποτελούν σημαντική πηγή απασχόλησης και παράγουν προϊόντα με ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά, αλλά έχουν κατά μέσο όρο υψηλότερο κόστος και μειωμένη κερδοφορία σε σχέση με τις εντατικές καλλιέργειες ή τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις· ζητεί από την Επιτροπή να προωθήσει πιλοτικές πρωτοβουλίες για την αποκατάσταση των παραδοσιακών οικονομικών δραστηριοτήτων, μεταξύ άλλων των γεωργικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων, σε ορεινές περιοχές που αντιμετωπίζουν φαινόμενα απερήμωσης· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών για την υποβολή αιτήσεων και τη διαχείριση της χρήσης πόρων προκειμένου να δώσουν στις μικρές κοινότητες καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση ούτως ώστε να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, η προσβασιμότητα των αγορών και η δημιουργία οργανώσεων παραγωγών σε ορεινές περιοχές·
31. καλεί τους δικαιούχους των ΕΔΕΤ στις ορεινές περιοχές να αξιολογήσουν τις δυνατότητες και τις ανάγκες ίδρυσης τοπικών τεχνολογικών και βιώσιμων βιομηχανικών πάρκων και, αφού εκπονήσουν κατάλληλη μελέτη σκοπιμότητας και ανάλυση κόστους-οφέλους, να εξετάσουν το ενδεχόμενο κατασκευής τέτοιων πάρκων με ευρωπαϊκά και εθνικά μέσα·
32. υπογραμμίζει την ανάγκη χάραξης έξυπνων στρατηγικών εξειδίκευσης, ανάλογα με την περίπτωση, για την ενθάρρυνση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ορεινές περιοχές·
33. επισημαίνει τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι κοινωνικές επιχειρήσεις και τα εναλλακτικά επιχειρηματικά μοντέλα, όπως οι συνεταιρισμοί και οι αλληλασφαλιστικές εταιρείες, στη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων της καταπολέμησης του αποκλεισμού των περιθωριοποιημένων ομάδων και της καταπολέμησης της ανισότητας των φύλων·
34. υπογραμμίζει τη χρήση των ΕΔΕΤ για τους οικονομικούς τομείς που δεν ρυπαίνουν και είναι προσανατολισμένοι προς το μέλλον, όπως ο βιώσιμος τουρισμός, η πολιτιστική κληρονομιά, η βιώσιμη δασοκομία, η ανάπτυξη γρήγορου διαδικτύου, οι βιοτεχνικές δραστηριότητες και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· επισημαίνει τη σημασία της ανάπτυξης νέων καινοτόμων μοντέλων τουρισμού και την προώθηση των ήδη υφιστάμενων επιτυχημένων μοντέλων·

Κοινωνικοοικονομική διάσταση των ορεινών περιοχών

35. σημειώνει ότι στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή θα μπορούσε να δοθεί έμφαση στην υποστήριξη της μετάβασης προς μια χαμηλών εκπομπών άνθρακα, ανθεκτική

στην κλιματική αλλαγή, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και περιβαλλοντικά βιώσιμη οικονομία·

36. θεωρεί ότι η αύξηση των προσόντων του εργατικού δυναμικού και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στην πράσινη οικονομία πρέπει να συγκαταλέγονται μεταξύ των επενδυτικών προτεραιοτήτων των ΕΔΕΤ, ενώ τονίζει ότι οι πολιτικές της ΕΕ πρέπει να υποστηρίζουν την κατάρτιση σε τομείς όπως η ορεινή γεωργία, ο βιώσιμος τουρισμός, η βιοτεχνία, η βιώσιμη δασοκομία και οι τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας·
37. επικροτεί πρωτοβουλίες για την προσέλκυση νέων στον αγροτικό τομέα και καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει παρόμοια προγράμματα για τις ορεινές περιοχές· ζητεί επισταμένως την λήψη μέτρων για την ενθάρρυνση των νέων επιχειρηματιών να αναπτύξουν δραστηριότητες που να συνδέονται με την πολιτιστική κληρονομιά και να μην περιορίζονται σε εποχικές δραστηριότητες μόνο· επισημαίνει τον ρόλο των επιστημονικών και λοιπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που ασχολούνται με τη γεωργία στις ορεινές περιοχές· ενθαρρύνει τη συμμετοχή νέων αγροτών σε συστήματα ανταλλαγής και σε πλατφόρμες ηλεκτρονικής εκμάθησης·
38. υπογραμμίζει τη σημασία της εκπαίδευσης για τις γυναίκες και τα κορίτσια και της αύξησης της συμμετοχής των γυναικών σε τομείς όπως οι θετικές επιστήμες, η τεχνολογία, η μηχανική, τα μαθηματικά και η επιχειρηματικότητα, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της πράσινης οικονομίας· θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη στήριξη και ενθάρρυνση για τις αγρότισσες και τις γυναίκες που απασχολούνται ως ελεύθεροι επαγγελματίες σε άμεση διάθεση προϊόντων στο εμπόριο, στον τουρισμό, καθώς και σε έργα βιοτεχνίας και χειροτεχνίας· υπογραμμίζει τη σημασία της ενεργού παρουσίας και του ρόλου των γυναικών στις ορεινές περιοχές, ιδίως στην προώθηση της καινοτομίας και διαδικασιών συνεργασίας και στη διατήρηση της ορθής λειτουργίας των εν λόγω περιοχών· καλεί, κατά συνέπεια, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν τους πόρους και τις διαδικασίες που υπάρχουν για τις πρωτοβουλίες μικροχρηματοδότησης και μικροπίστωσης για τις γυναίκες, και για την ανάπτυξη επαγγελματικών ευκαιριών για τις γυναίκες, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και διακρατικών σχεδίων·
39. τονίζει ότι η σημασία των ορεινών περιοχών και αποτελεσματικά μέτρα σε επίπεδο ΕΕ, έχουν ενσωματωθεί στην πιο πρόσφατη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ· θεωρεί ότι η ΚΓΠ θα πρέπει να αποβλέπει στην αντιστάθμιση των φυσικών και οικονομικών μειονεκτημάτων που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί αλλά και στον εφοδιασμό τους με τα μέσα που χρειάζονται για να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματά τους·
40. τονίζει τη σημασία των ενισχύσεων του πρώτου πυλώνα της ΚΓΠ για τη διατήρηση της γεωργικής παραγωγής και του εισοδήματος των γεωργών σε ορεινές ζώνες· υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να θέσουν σε εφαρμογή ειδικές άμεσες ενισχύσεις και συνδεδεμένες πληρωμές για την επίτευξη αυτών των στόχων· υπενθυμίζει ότι οι αποσυνδεδεμένες ενισχύσεις του πρώτου πυλώνα σε πολλά κράτη μέλη είναι πολύ χαμηλότερες σε σχέση με εκείνες που αφορούν τους ευνοημένους γεωργικούς τομείς, λόγω ανεπαρκούς εσωτερικής σύγκλισης, στοιχείο που περιορίζει περαιτέρω την ανταγωνιστικότητα των εκμεταλλεύσεων·
41. θεωρεί ότι τα μέτρα του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα, την ανταγωνιστικότητα και την διαφοροποίηση της γεωργικής παραγωγής

και των μεταποιητικών βιομηχανιών σε ορεινές ζώνες· θεωρεί επίσης ότι τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να συμβάλουν σε «αναγέννηση της υπαίθρου» υποστηρίζοντας την εμφάνιση πολυλειτουργικών αγροτικών αναπτυξιακών σχεδίων που δημιουργούν προστιθέμενη αξία και καινοτομία και ευνοώντας γεωργικές επενδύσεις (σε κτίρια, ειδικός εξοπλισμός, εκσυγχρονισμός, κ.λπ.) και τη διατήρηση αυτόχθονων φυλών·

42. θεωρεί ότι μια τομεακή προσέγγιση για τον γαλακτοκομικό τομέα πρέπει να στοχεύει στην εξασφάλιση βιώσιμης γαλακτοπαραγωγής σε ορεινές περιοχές, και καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές αρχές να παράσχουν, κυρίως μέσω του δευτέρου πυλώνα της ΚΓΠ, συνοδευτικά αντισταθμιστικά μέτρα για μειονεκτική γαλακτοκομική παραγωγή με σκοπό τη διατήρηση και ενίσχυση της γεωργίας και της αποτελεσματικής λειτουργίας των εκμεταλλεύσεων, ιδίως των μικρών εκμεταλλεύσεων, στις περιοχές αυτές·
43. υπογραμμίζει τις δυνατότητες της διττής εκπαίδευσης στις ορεινές περιοχές· επισημαίνει τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί σε ορισμένα κράτη μέλη· επικροτεί τα υφιστάμενα έργα για διττή εκπαίδευση ανά την Ένωση·
44. θεωρεί ότι κατάλληλες φυσικές υποδομές και υποδομές ΤΠΕ θα δημιουργήσουν ευκαιρίες για οικονομικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες και θα περιορίσουν τις επιπτώσεις του περιφερειακού χαρακτήρα και της απομόνωσης· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει συγκεκριμένες συστάσεις αφενός για την αντιμετώπιση της έλλειψης ειδικευμένου προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία, αντιμετωπίζοντας ειδικότερα τις προκλήσεις που θέτουν οι μη ελκυστικές θέσεις απασχόλησης και οι ανεπαρκείς αποδοχές, και αφετέρου για την ενίσχυση των ευκαιριών επαγγελματικής σταδιοδρομίας· παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διαθέσουν επενδύσεις μέσω των ΕΔΕΤ σε υποδομές σε ορεινές περιοχές, με στόχο να καταστούν πιο ελκυστικές για οικονομικές δραστηριότητες·
45. υποστηρίζει καινοτόμες λύσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βασίζονται στην ΤΠ, για την πρόσβαση στη βασική ποιοτική εκπαίδευση, καθώς και στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση και σε ευκαιρίες διά βίου μάθησης στις απομονωμένες ορεινές περιοχές, επί παραδείγματι μέσω της συνεργασίας μεταξύ ορεινών περιοχών, πόλεων και πανεπιστημίων· υπογραμμίζει την ανάγκη για υψηλής ποιότητας τριτοβάθμια εκπαίδευση και επισημαίνει τις δυνατότητες των συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, τα οποία παρέχουν πρόσβαση στη διδασκαλία και τη μάθηση από απομακρυσμένες περιοχές· προκειμένου να ξεπεραστούν οι αρνητικές δημογραφικές τάσεις στις περιφέρειες αυτές, τονίζει το γεγονός ότι τόσο η ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση και η δημιουργία παιδικών σταθμών όσο και η περαιτέρω κατάρτιση και επανακατάρτιση των ηλικιωμένων προκειμένου να διευκολυνθεί η ενεργός ένταξή τους στην αγορά εργασίας, αποτελούν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν·
46. ζητεί την ανάπτυξη και την βελτίωση των υπηρεσιών και των εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης στις ορεινές περιοχές, μεταξύ άλλων μέσω διασυνοριακών πρωτοβουλιών συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης διασυνοριακών μονάδων υγείας, όπου κρίνεται σκόπιμο· προτείνει την ανάπτυξη του εθελοντισμού στον τομέα των δημόσιων υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται σε ορισμένα κράτη μέλη·
47. υπενθυμίζει ότι η αρχή της καθολικής πρόσβασης σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες

πρέπει να διασφαλιστεί σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ, ενώ ταυτόχρονα τονίζει ότι είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες να προωθήσουν εναλλακτικές και καινοτόμες λύσεις για τις ορεινές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων λύσεων ειδικά προσαρμοσμένων στις τοπικές και περιφερειακές ανάγκες, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο·

48. τονίζει τη σημασία της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων, καθώς και μιας περισσότερο αποτελεσματικής υλοποίησης της πρωτοβουλίας «Εγγυήσεις για τη νεολαία», η οποία αποτελεί καλή ευκαιρία για την ανάσχεση της φυγής των νέων από τις ορεινές περιοχές και για την αντιμετώπιση της δημογραφικής κρίσης και του προβλήματος ενός γηράσκοντος πληθυσμού· ζητεί την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την απασχόληση των νέων, οι οποίες θα είναι ειδικά προσανατολισμένες στην κάλυψη των αναγκών των υπανάπτυκτων ορεινών περιοχών·
49. υπογραμμίζει το γεγονός ότι στις ορεινές περιοχές εξακολουθούν να υφίστανται ανισότητες μεταξύ των φύλων, ιδίως στην περίπτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και ευπαθών ομάδων· καλεί την Επιτροπή να λάβει μέτρα, σε οριζόντιο και κάθετο επίπεδο, για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε κάθε τομέα πολιτικής και, ιδιαίτερα, να χρηματοδοτήσει την πολιτική συνδεσιμότητας στις εν λόγω περιοχές· ζητεί τη διεξαγωγή συγκριτικής ανάλυσης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κατάστασης που βιώνουν οι γυναίκες σε ορεινές περιοχές, ιδίως σε μειονεκτούσες ορεινές περιοχές·
50. ενθαρρύνει και ζητεί την παροχή στήριξης, μεταξύ άλλων μέσω της αξιοποίησης των ΕΔΕΤ, σε πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της κοινωνικής και πολιτιστικής συνοχής αλλά και της ένταξης των ορεινών κοινοτήτων, καθώς και για την αντιμετώπιση της φυσικής απομόνωσης και της έλλειψης πολιτισμικής πολυμορφίας, ιδίως μέσω της πρόσβασης και της άμεσης συμμετοχής στην καλλιτεχνική και πολιτιστική ζωή·
51. τονίζει τη σημασία των ολοκληρωμένων εδαφικών πρωτοβουλιών με στόχο την ένταξη των μεταναστών, στο πλαίσιο διαδικασιών δημογραφικής και κοινωνικοοικονομικής αποκατάστασης και ανάκαμψης των ορεινών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο απερήμωσης· ζητεί από την Επιτροπή να ενθαρρύνει και να προωθήσει τη διάδοση των εν λόγω πρωτοβουλιών·

Περιβαλλοντική προστασία και καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής στις ορεινές περιοχές

52. υπενθυμίζει τον πλούτο, σε ποσότητα και πολυμορφία, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις ορεινές περιοχές· θεωρεί ότι οι περιοχές αυτές πρέπει να πρωταγωνιστήσουν στην επίτευξη των στόχων για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να επικεντρωθεί σε πολιτικές που ενθαρρύνουν και διευκολύνουν τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις ορεινές περιοχές·
53. τονίζει την ανάγκη να προστατευτούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα εμβληματικά ζωικά είδη των ψηλών βουνών, τα οποία ζουν σε διασυννοριακές οροσειρές, όπως τα αγριοκάτσικα, οι αίγαγροι, τα μεγάλα αρπακτικά πτηνά, οι αρκούδες, οι λύκοι και οι λύγκες· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εκπονήσουν σχέδιο προστασίας και επαναφοράς των εμβληματικών ειδών των ψηλών βουνών· καταδικάζει τη μαζική και μη στοχευμένη θανάτωση των ειδών αυτών σε ορισμένα κράτη μέλη, στην οποία

προβαίνουν τα κράτη σε περίπτωση διάδοσης ασθενειών εντός ορισμένων ομάδων άγριων ζώων, ή οι εκτροφείς στην περίπτωση ορισμένων ειδών των οποίων δεν επιθυμούν την παρουσία ή την επαναφορά·

54. υπογραμμίζει επίσης τις δυνατότητες των ηφαιστειογενών ορεινών περιοχών και των ηφαιστειών, με έμφαση στη συμβολή της ηφαιστειολογίας, όσον αφορά την επίτευξη των στόχων στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και τη συμβολή στην πρόληψη και τη διαχείριση των φυσικών καταστροφών, όπως οι εκρήξεις ηφαιστειών·
55. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να προσδιορίσουν όλους εκείνους τους σταθμούς μεγάλου υψόμετρου όπου η απαγόρευση της κυκλοφορίας οχημάτων θα είχε θετικό αντίκτυπο στην καταπολέμηση της τήξης των παγόβουνων σε τοπικό επίπεδο·
56. επισημαίνει ότι η επίτευξη των στόχων της ΕΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την εκμετάλλευση της ανανεώσιμης ενέργειας προϋποθέτει να λαμβάνεται υπόψη η ισορροπία της προστασίας της φύσης και του περιβάλλοντος, και στις ορεινές περιοχές· υπενθυμίζει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η υδροηλεκτρική ενέργεια και η παραγωγή βιομάζας ενδέχεται να επηρεάσουν τα οικοσυστήματα, και ότι τα αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα θα μπορούσαν να επιβαρύνουν το τοπίο, αποτελώντας ωστόσο παράλληλα πηγή τοπικής ανάπτυξης·
57. επισημαίνει ότι οι ορεινές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των ηφαιστειογενών και των οικοσυστημάτων τους, είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στην αλλαγή του κλίματος και στους υδρογεωλογικούς κινδύνους, με ιδιαίτερα σημαντικές συνέπειες στις εν λόγω περιοχές, κυρίως λόγω του αυξημένου βαθμού φυσικών κινδύνων, που μπορεί να έχουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις στις γύρω περιοχές και αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη και τον τουρισμό· θεωρεί εν προκειμένω ότι η διαφύλαξη του περιβάλλοντος, η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και η λήψη κατάλληλων μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή πρέπει να βρεθούν στο επίκεντρο ενός μελλοντικού «θεματολογίου για τις ορεινές περιοχές της ΕΕ», συμπεριλαμβανομένου ενός προγράμματος δράσης για την κλιματική αλλαγή· τονίζει επίσης την ανάγκη να αναπτυχθεί ένα δίκτυο ανάλυσης και ανταλλαγής ορθών πρακτικών στις περιοχές αυτές·
58. τονίζει ότι είναι σημαντική η διατήρηση και η προστασία του μοναδικού οικοτόπου των ορεινών περιοχών και η βιώσιμη ανάπτυξή του, μεταξύ άλλων μέσω της αποκατάστασης της βιοποικιλότητας και του εδάφους, μέσω της προώθησης της φυσικής κληρονομιάς και των υπηρεσιών οικοσυστημάτων και μέσω της εξασφάλισης πράσινων υποδομών, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό και ευκαιρίες απασχόλησης στους εν λόγω τομείς· υπενθυμίζει την ζωτική σημασία της γεωργίας, της βιώσιμης διαχείρισης της γης και των δασών σε ορεινές περιοχές με σκοπό τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προστασία έναντι των επιπτώσεων στο τοπίο και το περιβάλλον·
59. τονίζει ότι οι ορεινές περιοχές αποτελούν σημαντική πηγή υδάτινων πόρων που πρέπει να διαφυλαχθεί και να υπόκειται σε βιώσιμη διαχείριση· σημειώνει την εξάρτηση ορισμένων αστικών περιοχών από τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων ορεινών περιοχών, καθώς και ότι οι εν λόγω περιοχές δεν λαμβάνουν συχνά δίκαιη ανταμοιβή· καλεί τις τοπικές αρχές να εξετάσουν την ανάπτυξη συμπράξεων στο πλαίσιο σχεδίων συνεργασίας για την άντληση και προστασία των υδάτινων πόρων που προορίζονται για

το αστικό περιβάλλον κοντά στις ορεινές περιοχές· στηρίζει τη χρηματοδότηση μέτρων για υδαταποθήκευση προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιώσιμη και αποτελεσματική άρδευση των γεωργικών ζωνών και ένα ελάχιστο επίπεδο ροής των ποταμών·

60. υποστηρίζει την ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού ως θετική ευκαιρία που παρέχει θέσεις εργασίας και προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη αυτών των περιοχών· υπογραμμίζει την ανάγκη ανάπτυξης ευρυζωνικού διαδικτύου για την υποστήριξη του βιώσιμου τουρισμού·
61. τονίζει την ανάγκη για πιο ενεργή συνεργασία μεταξύ των γεωργικών και των λοιπών οικονομικών δραστηριοτήτων στις περιοχές του οικολογικού δικτύου Natura 2000 και στις υπόλοιπες προστατευόμενες περιοχές (εθνικά πάρκα, φυσικά πάρκα κ.λπ.), που βρίσκονται σε ορεινές περιοχές·

Προσβασιμότητα και συνδεσιμότητα στις ορεινές περιοχές

62. θεωρεί ότι το διαδίκτυο και, πιο συγκεκριμένα, οι τεχνολογίες πρόσβασης νέας γενιάς συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στην υπέρβαση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ορεινές περιοχές· υπενθυμίζει ότι το διαδίκτυο συνδέεται με υπηρεσίες κοινής ωφελείας και ότι η έλλειψη πρόσβασης στις συγκεκριμένες υπηρεσίες μπορεί να οδηγήσει στην απερίμωση·
63. καλεί τα κράτη μέλη να παρέχουν κίνητρα για την πιο ενεργή ανάπτυξη συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στις ορεινές περιοχές, στις υποδομές μεταφορών, επικοινωνιών και ενέργειας, δεδομένου ότι η παροχή των υπηρεσιών αυτών δεν είναι εμπορικά ελκυστική λόγω της έλλειψης οικονομιών κλίμακας· τονίζει ότι μόνο οι καλύτερες υποδομές στις μεταφορές και σε άλλους τομείς με επαρκή ποιότητα μπορούν να εξασφαλίσουν οικονομική ανάπτυξη και νέες θέσεις εργασίας στις ορεινές περιοχές·
64. επισημαίνει ότι οι υφιστάμενες υποδομές και η πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινής ωφελείας επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τον τουρισμό· ζητεί από την Επιτροπή να εξετάσει τις δυνατότητες δημιουργίας υποδομών για τη στήριξη του τουρισμού στις ορεινές περιοχές·
65. σημειώνει ότι οι νέες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών παρέχουν ευρύ φάσμα ευκαιριών απασχόλησης, κοινωνικής ένταξης και ενδυνάμωσης στην αναδυόμενη ψηφιακή οικονομία· θεωρεί, ως εκ τούτου, αναγκαία την προώθηση των εν λόγω ευκαιριών, με ειδική στήριξη από τα ΕΔΕΤ· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν την τηλεργασία, το ηλεκτρονικό εμπόριο και την αξιοποίηση των ψηφιακών διαύλων εμπορίας σε αυτές τις περιοχές και, συνεπώς, να διαχειρίζονται πιο αποτελεσματικά τα έξοδα των επιχειρήσεων· θεωρεί ότι μια πιο εύκολη πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες πληροφορίας μπορεί να καθορίσει την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως για τις περιοχές που παρουσιάζουν έλλειψη εκπαιδευτικών πλαισίων, καθώς και υπηρεσίες ηλεκτρονικής υγείας, γεγονός που θα αποτρέψει την απερίμωση των ορεινών περιοχών· θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να προταθούν και να ανταλλάγουν παραδείγματα ορθών πρακτικών, τα οποία θα μπορέσουν να συμβάλουν στην οικονομική διαφοροποίηση των ορεινών περιοχών·
66. επικροτεί το ευρωπαϊκό σύστημα χορήγησης κουπονιών δορυφορικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, στο πλαίσιο του οποίου οι δορυφορικές συνδέσεις προσφέρουν χρήσιμη

εναλλακτική για τις περιοχές με ανεπαρκή πρόσβαση ή στις περιοχές στις οποίες παρατηρείται μειωμένο ενδιαφέρον από επενδυτές·

67. καλεί την Επιτροπή, κατά την ανάπτυξη πολιτικών για ευρυζωνική πρόσβαση, να λάβει υπόψη την έλλειψη υποδομών και ενδιαφέροντος εκ μέρους των επενδυτών λόγω του αραιού πληθυσμού και της απομόνωσης των ορεινών περιοχών· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει συγκεκριμένες πολιτικές για την υπέρβαση του ψηφιακού χάσματος σε αυτές τις περιοχές, μεταξύ άλλων μέσω των αναγκαίων δημόσιων επενδύσεων·
68. υπενθυμίζει ότι η κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, που σε ορισμένα κράτη μέλη είναι ταυτόχρονα και απομακρυσμένες, εξαρτάται από την ύπαρξη συνδέσμων μεταφορών μεταξύ τους αλλά και με άλλες περιοχές ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους, ή με διασυνοριακές περιοχές· ζητεί από τις εθνικές αρχές, σε συνεργασία με την Επιτροπή, να διευκολύνουν την υλοποίηση έργων μεταφορών για τη διασύνδεση των ορεινών περιοχών με τις κεντρικές εθνικές και διευρωπαϊκές οδούς και με τους διαδρόμους μεταφορών, ιδιαίτερα τις υποδομές μεταφορών ΔΕΔ-Μ, αξιοποιώντας διάφορα κονδύλια και χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων της ΕΤΕπ·
69. καλεί τις ορεινές ευρωπαϊκές περιοχές να επενδύσουν στο ΕΤΠΑ στο πλαίσιο της ανάπτυξης αποδοτικότερων και καλύτερα διασυνδεδεμένων σιδηροδρομικών δικτύων και δικτύων τραμ·
-
- ◦
70. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην Επιτροπή των Περιφερειών, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα εθνικά και περιφερειακά κοινοβούλια των κρατών μελών.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Οι ορεινές περιοχές στην ΕΕ βρίσκονται σπάνια στο επίκεντρο της πολιτικής για τη συνοχή. Η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από την εδαφική διάσταση, αλλά τα ίδια τα βουνά συχνά παραβλέπονται, καθώς τα κράτη μέλη είναι αυτά που πρέπει να δώσουν προσοχή στα βουνά και στις συναφείς προκλήσεις. Ωστόσο, τα ταμεία της ΕΕ εστιάζουν συχνά στην επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Επειδή στα βουνά είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν επενδύσεις λόγω της έλλειψης υποδομών και λόγω των πρόσθετων δαπανών που οφείλονται στην απομόνωσή τους, οι ορεινές περιοχές αντιμετωπίζονται με αδιαφορία.

Στην παρούσα έκθεση εξετάζεται με ποιον τρόπο τα βουνά της ΕΕ μπορούν να συμβάλουν στους στόχους της, όπως π.χ. στην «Ευρώπη 2020». Οι πλούσιοι φυσικοί πόροι και τα πλεονεκτήματα των ορεινών περιοχών μπορούν να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας βελτιώνοντας την απασχόληση στο εσωτερικό της ΕΕ, και ιδίως πράσινες θέσεις εργασίας που συμβάλλουν στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Η μεγάλη πολυμορφία και αφθονία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να συμβάλει στους στόχους της ΕΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Παράλληλα, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός στο εσωτερικό των λιγότερο ανεπτυγμένων ορεινών περιοχών της ΕΕ μπορεί να μειωθεί με τη βοήθεια των πόρων της ΕΕ. Η ανάπτυξη πολλών από τα πλεονεκτήματα των ορεινών περιοχών μπορεί επίσης να συμβάλει στη βελτίωση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής παρέχοντας βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη για τα βουνά. Μάλιστα, δεδομένου ότι τα βουνά βρίσκονται στο επίκεντρο της πράσινης ανάπτυξης, μπορούν να αποτελέσουν κινητήρια δύναμη για τη βιώσιμη ανάπτυξη στο εσωτερικό της ΕΕ.

Ορισμός των ορεινών περιοχών

Στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) υπάρχει ορισμός για τα βουνά¹. Ο ορισμός αυτός αφορά ειδικά τη γεωργία καθώς θεωρείται ότι η καλλιεργητική περίοδος είναι σύντομη και η χρήση μηχανημάτων αδύνατη λόγω της κλίσης του εδάφους.

Για να αναπτυχθεί σφαιρική προσέγγιση όσον αφορά τα βουνά, πρέπει να δημιουργηθεί ορισμός και για την περιφερειακή πολιτική. Στην παρούσα έκθεση επισημαίνεται ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η καίρια σύνδεση των ορεινών περιοχών με τις γύρω περιοχές και τις αστικές περιοχές. Η στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή των Άλπεων αποτελεί καλό παράδειγμα για τη συμπερίληψη αυτών των περιοχών στο πλαίσιο μιας στρατηγικής για τις ορεινές περιοχές – οι οποίες περιλαμβάνουν πάνω από 70 εκατομμύρια άτομα², πολλά από τα οποία δεν ζουν στα ίδια τα βουνά. Η προσέγγιση αυτή για τη βιώσιμη ανάπτυξη των βουνών πρέπει να ενσωματωθεί και στην πολιτική συνοχής.

Έκκληση για κατάρτιση θεματολογίου για τις ορεινές περιοχές της ΕΕ

Πέραν της δημιουργίας ορισμού, χρειάζεται να εκπονηθεί συγκεκριμένη πρόταση για την ανάπτυξη μιας ορεινής πολιτικής. Το ζήτημα αυτό τίγεται στην έκθεση και λαμβάνει τη μορφή έκκλησης υπέρ της κατάρτισης θεματολογίου για τις ορεινές περιοχές της ΕΕ.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάρτιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου.

² http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/cooperate/alpine/eusalp_map.pdf

Η βάση αυτού του θεματολογίου είναι οι διάφορες πολιτικές που συνδέονται έμμεσα με τις ορεινές περιοχές, όπως τα προγράμματα «Ορίζων 2020», COSME, LIFE, Natura 2000, η στρατηγική για την ευρυζωνικότητα της ΕΕ, η στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή της ΕΕ, το πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον της ΕΕ, η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ). Οι πολιτικές αυτές αφορούν τις ορεινές περιοχές και έχουν αντίκτυπο στις συγκεκριμένες περιοχές, ωστόσο δεν υπάρχει σαφής, ενιαία πολιτική προσέγγιση όσον αφορά τα βουνά. Ως εκ τούτου, ένα θεματολόγιο μπορεί να αποτελέσει το πλαίσιο για την περαιτέρω προώθηση του ζητήματος αυτού στην πολιτική συνοχής. Το θεματολόγιο υπηρετεί επίσης ένα πολύτιμο σκοπό: θέτει τα θεμέλια για την προώθηση της εδαφικής διάστασης στην επόμενη περίοδο προγραμματισμού. Σε βάθος χρόνου, το συγκεκριμένο θεματολόγιο θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει τον πυρήνα μιας συνολικότερης στρατηγικής για την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών.

Συντονισμός των πολιτικών της ΕΕ για τις ορεινές περιοχές

Για να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ έχει τον κατάλληλο στρατηγικό προσανατολισμό με στόχο την επίτευξη βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, έχει καίρια σημασία να αναπτυχθεί μια συντονισμένη προσέγγιση οποιασδήποτε μορφής. Στην παρούσα έκθεση διατυπώνεται έκκληση υπέρ της κατάρτισης ενός θεματολογίου για τις ορεινές περιοχές της ΕΕ και της συμπερίληψης της ορεινής διάστασης στα μελλοντικά προγράμματα και στις πολιτικές της ΕΕ, ιδίως στα ΕΔΕΤ. Μπορεί η περίοδος προγραμματισμού της πολιτικής για τη συνοχή που είναι σε εξέλιξη να έχει μόλις ξεκινήσει, ωστόσο τα πρώτα βήματα για τα βουνά στην πολιτική συνοχής πρέπει να πραγματοποιηθούν τώρα. Για τον λόγο αυτό, στην έκθεση απευθύνεται έκκληση υπέρ της αύξησης των πόρων των ΕΔΕΤ για τις υποανάπτυκτες ορεινές περιοχές, γεγονός που μπορεί να ληφθεί υπόψη στην επόμενη περίοδο προγραμματισμού. Η λέξη «υποανάπτυκτος» προστίθεται εξαιτίας της ύπαρξης επαρκώς αναπτυγμένων και λιγότερο αναπτυγμένων βουνών στο ίδιο κράτος μέλος, ωστόσο τα υποανάπτυκτα βουνά είναι αυτά που χρειάζονται τη στήριξη των πόρων της ΕΕ για την υπέρβαση των ειδικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και, κατ' επέκταση, συνοχής. Στην έκθεση πραγματοποιείται επίσης έκκληση υπέρ μιας ειδικής ορεινής διάστασης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, η οποία μπορεί να αποτελέσει τον κινητήριο μοχλό για την ορεινή πολιτική στην ΕΕ μέσω της επέκτασης της πλατφόρμας βέλτιστων πρακτικών σε αυτές τις περιοχές.

Οι πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης

Στην έκθεση αναφέρεται επίσης αναλυτικά ποιο θα μπορούσε να είναι το περιεχόμενο ενός θεματολογίου και μιας συγκεκριμένης ορεινής πολιτικής. Στο επίκεντρο βρίσκονται τα τρία είδη της ανάπτυξης στα οποία αποβλέπει η ΕΕ – η έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Αυτά τα είδη ανάπτυξης συνδέονται άμεσα με τις ορεινές περιοχές καθώς προϋποθέτουν στο σύνολό τους την προστασία του περιβάλλοντος και την εφαρμογή μιας προσέγγισης για την υπέρβαση των κοινών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ορεινές περιοχές, ιδίως σε ό,τι αφορά τη συγκοινωνιακή σύνδεση και την προσβασιμότητα. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο, στην έκθεση απευθύνεται έκκληση υπέρ της χρήσης ανανεώσιμων πηγών στα βουνά, μόνο όμως με γνώμονα τον ενδεχόμενο οικολογικό αντίκτυπο των ανανεώσιμων πηγών. Στην έκθεση πραγματοποιείται επίσης έκκληση για να υποστηριχθεί η γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος, γεγονός που θα αποτελούσε σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της

ανάσχεσης της απερίμωσης ορισμένων ορεινών περιοχών. Οι ορεινές περιοχές αποτελούν ήδη ένα επιθυμητό περιβάλλον διαβίωσης¹ και με περισσότερη στήριξη από την ΕΕ για τη συγκοινωνιακή σύνδεση και την προσβασιμότητά τους, μπορούν να αποτελέσουν ακόμα πιο ελκυστικά περιβάλλοντα διαβίωσης και σύστασης ΜΜΕ.

---

¹ Μελέτη EPSON για τις GEOSPECS: 'European Perspectives on Specific Types of Territories'
http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/AppliedResearch/GEOSPECS/FR/GEOSPECS_Final_Report_v8___revised_version.pdf

24.2.2016

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με την πολιτική συνοχής στις ορεινές περιοχές της ΕΕ
(2015/2279(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Michel Dantin

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- έχοντας υπόψη τον τίτλο ΙΙΙ του τρίτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά, μεταξύ άλλων, τη γεωργία¹,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου^{2 3},
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου^{4 5},
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72,

¹ Η παρούσα πρόταση θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως αιτιολογική αναφορά στην πρόταση ψηφίσματος εφόσον εγκριθεί από την αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή.

² Η παρούσα πρόταση θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως αιτιολογική αναφορά στην πρόταση ψηφίσματος εφόσον εγκριθεί από την αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή.

³ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608.

⁴ Η παρούσα πρόταση θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως αιτιολογική αναφορά στην πρόταση ψηφίσματος εφόσον εγκριθεί από την αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή.

⁵ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487.

(ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου^{1 2},

- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, σχετικά με τις ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης που αφορούν τα γεωργικά προϊόντα και εφαρμόζονται στην εσωτερική αγορά και σε τρίτες χώρες και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3/2008 του Συμβουλίου^{3 4},
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμα του που ενέκρινε στις 22 Σεπτεμβρίου 2010 σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, των νήσων και των αραιοκατοικημένων περιοχών^{5 6},
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη διατήρηση της παραγωγής γάλακτος στις ορεινές περιοχές, στις μειονεκτικές περιοχές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές μετά τη λήξη των ποσοτώσεων γάλακτος^{7 8},
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρόσθετες δαπάνες που συνδέονται με τις κλιματικές και τοπογραφικές συνθήκες, με την μεγάλη απόσταση από οικονομικά κέντρα και την απομόνωση εμποδίζουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη επαρκών υποδομών, περιλαμβανομένης της ευρυζωνικής κάλυψης, και επενδύσεων στις ορεινές περιοχές συμβάλλει στην διεύρυνση των διαφορών μεταξύ αυτών και άλλων περιοχών· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι οι προσπάθειες για τη διατήρηση της γεωργικής οικονομικής παραγωγής στις ορεινές περιοχές της ΕΕ πρέπει να υποστηρίζονται με φυσική και ψηφιακή προσβασιμότητα και υποδομές, καθώς και με πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και υπηρεσίες κοινής ωφελείας, όπως εκπαίδευση, κοινωνικές υπηρεσίες, υγειονομική περίθαλψη, μεταφορικές και ταχυδρομικές υπηρεσίες, για τους κατοίκους αυτών των περιοχών·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο σημερινό πλαίσιο μεταβλητών αγορών και τιμών, του αυξανόμενου κόστους παραγωγής, του μεγαλύτερου ανταγωνισμού, του τέλους των γαλακτοκομικών ποσοτώσεων και των περιβαλλοντικών προκλήσεων, έχει θεμελιώδη σημασία να διασφαλισθεί η παραγωγή τροφίμων και ο πολυλειτουργικός ρόλος της γεωργίας προκειμένου να διατηρηθεί η προστιθέμενη αξία σε ορεινές περιοχές, να ενθαρρυνθεί η βιώσιμη απασχόληση και να ενισχυθεί η πρόσβαση σε άλλες πηγές εισοδήματος·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να δοθεί απάντηση στις διάφορες προκλήσεις που τίθενται από την μείωση του πληθυσμού, την επίπτωση της αλλαγής του κλίματος, την

¹ Η παρούσα πρόταση θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως αιτιολογική αναφορά στην πρόταση ψηφίσματος εφόσον εγκριθεί από την αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή.

² ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

³ Η παρούσα πρόταση θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως αιτιολογική αναφορά στην πρόταση ψηφίσματος εφόσον εγκριθεί από την αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή.

⁴ ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 56.

⁵ Η παρούσα πρόταση θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως αιτιολογική αναφορά στην πρόταση ψηφίσματος εφόσον εγκριθεί από την αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή.

⁶ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2010)0341.

⁷ Η παρούσα πρόταση θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως αιτιολογική αναφορά στην πρόταση ψηφίσματος εφόσον εγκριθεί από την αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή.

⁸ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0577

έλλειψη διαθέσιμων γεωργικών εκτάσεων, την εγκατάλειψη γεωργικών εκτάσεων και την επακόλουθη ανάπτυξη θάμνων και δένδρων, και την ανάγκη να διαφυλαχθούν οι ορεινοί βοσκότοποι·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκτάσεις των ορεινών περιοχών έχουν θετική συμβολή στην βιώσιμη ανάπτυξη, στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, στη διατήρηση και προστασία περιφερειακών οικοσυστημάτων και της βιολογικής ποικιλίας (μεγάλα τμήματα των ορεινών περιοχών προστατεύονται στα πλαίσια του οικολογικού δικτύου Natura 2000 και άλλων συστημάτων προστασίας της φύσης)· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαχείριση των εκμεταλλεύσεων και των γαιών στις ορεινές περιοχές είναι πολύ σημαντική για την υδρογεωλογική σταθερότητα των εν λόγω περιοχών·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ορεινές περιοχές διαθέτουν μοναδικές συνθήκες και παραδοσιακή τεχνογνωσία και προσφέρουν μεγάλες δυνατότητες για στροφή σε ποιοτικά γεωργικά συστήματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ομάδες και οι οργανώσεις παραγωγών σε ορεινές περιοχές έχουν την ικανότητα να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική ισχύ των παραγωγών των εν λόγω περιοχών, καταπολεμώντας ταυτόχρονα τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές σε βάρος τους·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ορεινών περιοχών μπορεί να ενισχυθεί τόσο με συντονισμένη δράση και/ή διασυνοριακή συνεργασία στον γεωργικό, δασοκομικό, βιοτεχνικό και τουριστικό τομέα και στην σφαίρα της διατήρησης της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, όσο και με την διαφοροποίηση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτροφή ζώων (γαλακτοπαραγωγή και εκτεταμένη παραγωγή κρέατος) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στις ορεινές περιοχές πολλών χωρών της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι δύσκολες συνθήκες αγοράς και σοβαρά μειονεκτήματα όσον αφορά το κόστος έχουν σοβαρό αντίκτυπο σε μικρές εκμεταλλεύσεις στις περιοχές αυτές·

Διακυβέρνηση και συνέργεια των ταμείων συνοχής

1. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι παρά τα ειδικά τομεακά μέτρα και τα ειδικά μέσα υποστήριξης της ΕΕ, δεν υφίσταται επί του παρόντος πραγματική ευρωπαϊκή προσέγγιση για τις ορεινές περιοχές· είναι πεπεισμένο για την ανάγκη μιας στρατηγικής της ΕΕ για τις ορεινές περιοχές της Ευρώπης που θα αποσκοπεί στην βελτίωση του συντονισμού των σχετικών πολιτικών και μέτρων· προτείνει, εν προκειμένω, να καταβληθούν προσπάθειες για την έγκριση κοινού και λειτουργικού ορισμού των ορεινών περιοχών στα πλαίσια της πολιτικής συνοχής, ο οποίος να συνάδει με τον ορισμό των ορεινών περιοχών που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), ούτως ώστε να καλύπτονται περιοχές στις οποίες η γεωργική παραγωγή χαρακτηρίζεται από ειδικούς παράγοντες όπως μεγάλος περιορισμός της χρήσης γης λόγω της κλίσης του εδάφους και του υψόμετρου, της παραγωγικότητας του εδάφους, των πολύ δύσκολων καιρικών συνθηκών και της χρήσης πολύ ακριβού ειδικού εξοπλισμού·
2. σημειώνει ότι οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) και της περιφερειακής πολιτικής επιτρέπουν να αναλαμβάνεται η διαχείριση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων στον τομέα της συνοχής σε επίπεδο περιφέρειας·

3. θεωρεί ότι το ΕΓΤΑΑ πρέπει να αποτελέσει αναπόσπαστο τμήμα των στρατηγικών ευφυούς εξειδίκευσης και πολυλειτουργικής ανάπτυξης των ορεινών περιφερειών· καλεί ως εκ τούτου την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να ενισχύσουν τις συνέργειες μεταξύ των διαφόρων ταμείων και μέτρων υπέρ των ορεινών ζωνών στο πλαίσιο της προετοιμασίας, της εξέτασης και της έγκρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων με αφορμή την επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 ή την τροποποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων· ζητεί καλύτερη αξιοποίηση πρωτοβουλιών της ΕΕ όπως η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (CLLD) και η ομάδα τοπικής δράσης (LAG) προκειμένου να ενισχυθούν τα διακρατικά δίκτυα και οι συνεργατικές μέθοδοι εργασίας·
4. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν στρατηγικές μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών, της κοινωνίας των πολιτών και των οικονομικών φορέων σε ορεινές περιοχές προκειμένου να καθορίσουν κοινά σχέδια δράσης για την προώθηση, την ανάπτυξη και την προστασία των εν λόγω ορεινών όγκων· χαιρετίζει και υποστηρίζει στο πλαίσιο αυτό την πρωτοβουλία της μακροπεριφερειακής στρατηγικής για τις Άλπεις· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υλοποίηση άλλων μακροπεριφερειακών στρατηγικών της ΕΕ πριν αναζητήσουν παρόμοια προσέγγιση στις αντίστοιχες ορεινές περιοχές τους·

Επενδύσεις, ανταγωνιστικότητα και οικονομική διαφοροποίηση

5. τονίζει ότι η σημασία των ορεινών περιοχών και αποτελεσματικά μέτρα σε επίπεδο ΕΕ, έχουν ενσωματωθεί στην πιο πρόσφατη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ· θεωρεί ότι η ΚΓΠ θα πρέπει να αποβλέπει στην αντιστάθμιση των φυσικών και οικονομικών μειονεκτημάτων που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί αλλά και στον εφοδιασμό τους με τα μέσα που χρειάζονται για να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματά τους·
6. τονίζει τη σημασία των ενισχύσεων του πρώτου πυλώνα της ΚΓΠ για τη διατήρηση της γεωργικής παραγωγής και του εισοδήματος των γεωργών σε ορεινές ζώνες· υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να θέσουν σε εφαρμογή ειδικές άμεσες ενισχύσεις και συνδεδεμένες πληρωμές για την επίτευξη αυτών των στόχων· υπενθυμίζει ότι οι αποσυνδεδεμένες ενισχύσεις του πρώτου πυλώνα σε πολλά κράτη μέλη είναι πολύ χαμηλότερες σε σχέση με εκείνες που αφορούν τους ευνοημένους γεωργικούς τομείς, λόγω ανεπαρκούς εσωτερικής σύγκλισης, στοιχείο που περιορίζει περαιτέρω την ανταγωνιστικότητα των εκμεταλλεύσεων·
7. θεωρεί ότι τα μέτρα του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα, την ανταγωνιστικότητα και την διαφοροποίηση της γεωργικής παραγωγής και των μεταποιητικών βιομηχανιών σε ορεινές ζώνες· θεωρεί επίσης ότι τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να συμβάλουν σε «αναγέννηση της υπαίθρου» υποστηρίζοντας την εμφάνιση πολυλειτουργικών αγροτικών αναπτυξιακών σχεδίων που δημιουργούν προστιθέμενη αξία και καινοτομία και ευνοώντας γεωργικές επενδύσεις (σε κτίρια, ειδικός εξοπλισμός, εκσυγχρονισμός, κ.λπ.) και τη διατήρηση αυτόχθονων φυλών·
8. τονίζει ότι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες έχουν τη δυνατότητα βάσει του κανονισμού για την αγροτική ανάπτυξη να δημιουργήσουν θεματικά υποπρογράμματα που θα εστιάζουν στις ανάγκες των ορεινών περιοχών οι οποίες είναι επιλέξιμες για υποστήριξη με αυξημένα ποσοστά δημόσιας χρηματοδότησης· τα ενθαρρύνει να αξιοποιήσουν αυτές

τις δυνατότητες· επισημαίνει ότι έως τώρα καμία αρμόδια αρχή δεν έχει επιλέξει να το πράξει· θεωρεί ωστόσο ότι μια τέτοια απόφαση δεν σημαίνει απαραίτητως ότι δεν έχει προβλεφθεί καμία ειδική ενίσχυση προς τις εν λόγω περιοχές·

9. επισημαίνει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε μικρής κλίμακας και/ή οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις· σημειώνει ότι οι διοικητικές επιβαρύνσεις αποτελούν κρίσιμο εμπόδιο για τις μικρές κοινότητες των ορεινών περιοχών και, ως εκ τούτου, απειλούν την επιτυχή εφαρμογή των προγραμμάτων· επαναλαμβάνει τη σημασία της διοικητικής απλούστευσης και της ευελιξίας όσον αφορά τη διαχείριση της ΚΓΠ σύμφωνα με τη μεταρρύθμιση του 2013· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών για την υποβολή αιτήσεων και τη διαχείριση της χρήσης πόρων προκειμένου να δώσουν στις μικρές κοινότητες καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση για την προώθηση της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης, της προσβασιμότητας των αγορών και της δημιουργίας οργανώσεων παραγωγών σε ορεινές περιοχές·

Υποδομές, εκπαίδευση και κατάρτιση, και ο ρόλος των γυναικών

10. θεωρεί ότι κατάλληλες φυσικές υποδομές και υποδομές ΤΠΕ θα δημιουργήσουν ευκαιρίες για οικονομικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες και θα περιορίσουν τις επιπτώσεις του περιφερειακού χαρακτήρα και της απομόνωσης· παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διαθέσουν επενδύσεις μέσω του ταμείου συνοχής και των ταμείων επενδύσεων σε υποδομές σε ορεινές περιοχές, με στόχο να καταστούν πιο ελκυστικές για οικονομικές δραστηριότητες·
11. υπενθυμίζει τον ουσιώδη χαρακτήρα των μέτρων για την υποστήριξη της ανανέωσης των γενεών, τη δημιουργία σταθερών και ποιοτικών θέσεων απασχόλησης και την εγκατάσταση νέων αγροτών, οργανώνοντας ιδίως την πρόσβαση, μέσω της χρηματοδότησης της κοινωνικής συνοχής και του δεύτερου πυλώνα, σε πολυτομεακές καταρτίσεις που επιτρέπουν στους νέους να ασκούν ταυτόχρονα και/ή διαδοχικά πολλαπλές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του έτους και να αναπτύσσουν συνδυασμούς παραγωγής εισοδήματος· επισημαίνει τον ρόλο των επιστημονικών και λοιπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που ασχολούνται με τη γεωργία στις ορεινές περιοχές, και καλεί τις περιφερειακές και εθνικές αρχές να ενισχύσουν τον ρόλο τους και τη χρηματοδοτική τους στήριξη για διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές προσφορές, όπως η ειδική γεωργική επαγγελματική κατάρτιση προσαρμοσμένη στα χαρακτηριστικά των ορεινών περιοχών, που μπορούν να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα και τη διασύνδεση και να προαγάγουν την καινοτομία και την βιώσιμη χρήση των πόρων στις περιοχές αυτές· ενθαρρύνει, εν προκειμένω, τη συμμετοχή νέων αγροτών σε συστήματα ανταλλαγής και σε πλατφόρμες ηλεκτρονικής εκμάθησης·
12. υπογραμμίζει τη σημασία της ενεργού παρουσίας και του ρόλου των γυναικών στις ορεινές περιοχές, ιδίως στην προώθηση της καινοτομίας και διαδικασιών συνεργασίας και στη διατήρηση της ορθής λειτουργίας των εν λόγω περιοχών· θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη στήριξη και ενθάρρυνση για τις αγρότισσες και τις γυναίκες που απασχολούνται ως ελεύθεροι επαγγελματίες σε άμεση διάθεση προϊόντων στο εμπόριο, στον τουρισμό, καθώς και σε έργα βιοτεχνίας και χειροτεχνίας·

Περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και προστασία της βιοποικιλότητας

13. θεωρεί ότι η ορεινή γεωργία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, μέσω της απορρόφησης του διοξειδίου του αζώτου από τα λιβάδια και τα δάση· υπενθυμίζει την ζωτική σημασία της γεωργίας, της βιώσιμης διαχείρισης της γης και των δασών σε ορεινές περιοχές με σκοπό τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προστασία έναντι των επιπτώσεων στο τοπίο και το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στα ενδιαιτήματα άγριων ζώων με αποτέλεσμα οι θηρευτές να προκαλούν σοβαρές ζημιές στην κτηνοτροφία· υπενθυμίζει τη σημασία του ύδατος στις ορεινές περιοχές και των φυσικών κινδύνων που μπορούν να έχουν αρνητικά επακόλουθα στις πεδιάδες και στις κατοικημένες περιοχές· στηρίζει, εν προκειμένω, τη χρηματοδότηση βάσει του δεύτερου πυλώνα μέτρων για υδαταποθήκευση προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιώσιμη και αποτελεσματική άρδευση των γεωργικών ζωνών και ένα ελάχιστο επίπεδο ροής των ποταμών· τονίζει την ανάγκη για πιο ενεργή συνεργασία μεταξύ των γεωργικών και των λοιπών οικονομικών δραστηριοτήτων στις περιοχές του οικολογικού δικτύου Natura 2000 και στις υπόλοιπες προστατευόμενες περιοχές (εθνικά πάρκα, φυσικά πάρκα κ.λπ.), που βρίσκονται σε ορεινές περιοχές·

Διάρθρωση της αλυσίδας τροφίμων, της παραγωγής και προώθησης προϊόντων υψηλής ποιότητας, και άλλων παραγωγικών δραστηριοτήτων

14. τονίζει τη σημασία της δημιουργίας και στήριξης ομάδων ή οργανώσεων παραγωγών για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής ισχύος των αγροτών εντός της διατροφικής αλυσίδας· θεωρεί ότι με τον τρόπο αυτό μπορούν να διατηρηθούν και να αναπτυχθούν οι βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και οι τοπικές και περιφερειακές αγορές ώστε να προστατευθούν οι μικρές εκμεταλλεύσεις εξασφαλίζοντας συγχρόνως την πρόσβαση σε μεγάλες αγορές· πιστεύει ότι τέτοιες προσεγγίσεις μπορούν να αποσκοπούν ιδίως στην επισήμανση της ποιότητας και της προέλευσης και στην προώθηση και την προστασία των προϊόντων («προϊόν ορεινής παραγωγής», προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης (ΠΟΠ), τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις (ΠΓΕ) και εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν (ΕΠΠ)) σε ορεινές περιοχές· υπογραμμίζει ότι τέτοια υψηλής ποιότητας προϊόντα τροφίμων ζητούνται από όλο και μεγαλύτερο τμήμα των καταναλωτών και συμβάλλουν στην ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού και τη διατήρηση της πολιτιστικής αξίας και κληρονομιάς στις ορεινές περιοχές·

15. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει και να αξιοποιήσει τη γεωργική παραγωγή και την παραγωγή γεωργικών προϊόντων διατροφής στις ορεινές περιοχές, ενισχύοντας τις ενέργειες προώθησης και ενημέρωσης σχετικά με το σήμα «ορεινά προϊόντα» και, γενικότερα, όσον αφορά τις ΠΟΠ, ΠΓΕ και τα ΕΠΠ.

16. τονίζει τη σημασία της προώθησης των ολοκληρωμένων και σε επίπεδο περιφέρειας συστημάτων παραγωγής, γεωργίας και υπηρεσιών γεωργικών επιχειρήσεων, όπως η *επιτόπου* επεξεργασία προϊόντων, οι απευθείας πωλήσεις στα αγροκτήματα και τους βοσκοτόπους, ο αγροτουρισμός, η κοινωνική γεωργία και η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· θεωρεί ότι η προώθηση σχετικών δραστηριοτήτων με προσανατολισμό τον αγροτουρισμό δημιουργεί μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία και ενισχύει το τουριστικό δυναμικό των εν λόγω περιοχών, με την ανάπτυξη και συμπερίληψη τόσο των γεωργικών όσο και των μη γεωργικών παραδοσιακών και υψηλής ποιότητας προϊόντων συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής· πιστεύει ότι ο βιώσιμος τουρισμός καθ' όλη τη διάρκεια του έτους μπορεί να δημιουργήσει θέσεις απασχόλησης και να διαφοροποιήσει τις δραστηριότητες στις περιοχές αυτές, συμβάλλοντας παράλληλα

στην αντιμετώπιση του προβλήματος της απερήμωσης και της έλλειψης της ανανέωσης των γενεών στις περιοχές αυτές·

17. υπογραμμίζει τον ιδιαίτερο οικονομικό, κοινωνικό και οικολογικό ρόλο της δασοκομίας στις ορεινές ζώνες και τη σημασία των επενδύσεων για την αποτελεσματική χρήση των δασικών πόρων στις εν λόγω περιοχές· επισημαίνει ότι η βιώσιμη δασική διαχείριση έχει καίρια σημασία για τη διατήρηση υγιών και σταθερών ορεινών δασών· υπενθυμίζει το σημαντικό ρόλο των δασών για τον εφοδιασμό με πρωτογενή και δευτερογενή υλικά που χρησιμοποιούνται στην φαρμακοβιομηχανία, στην βιομηχανία καλλυντικών και ειδών διατροφής, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, στην ενίσχυση της οικονομικής διαφοροποίησης του δασικού τομέα και των δασικών επιχειρήσεων και συνεισφέροντας στην καταπολέμηση της απερήμωσης σε ορεινές περιοχές· ζητεί εν προκειμένω να επικεντρωθεί περισσότερο η πολιτική συνοχής στην βιώσιμη διαχείριση των δασών·
18. θεωρεί ότι μια τομεακή προσέγγιση για τον γαλακτοκομικό τομέα πρέπει να στοχεύει στην εξασφάλιση βιώσιμης γαλακτοπαραγωγής σε ορεινές περιοχές, και καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές αρχές να παράσχουν, κυρίως μέσω του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ, συνοδευτικά αντισταθμιστικά μέτρα για μειονεκτική γαλακτοκομική παραγωγή με σκοπό τη διατήρηση και ενίσχυση της γεωργίας και της αποτελεσματικής λειτουργίας των εκμεταλλεύσεων, ιδίως των μικρών εκμεταλλεύσεων, στις περιοχές αυτές.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	23.2.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 42 -: 1 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Franc Bogovič, Rosa D'Amato, Jean-Paul Denanot, Stefan Eck, Fredrick Federley, Maria Heubuch, Ivan Jakovčić, Karin Kadenbach, Sofia Ribeiro, Hannu Takkula

**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	17.3.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 31 - : 1 0 : 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Marc Joulaud, Sławomir Kłosowski, Andrew Lewer, Louis-Joseph Manscour, Jens Nilsson, Younous Omarjee, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Ramón Luis Valcárcel Siso, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Kerstin Westphal, Joachim Zeller, Μαρία Σπυράκη, Андрей Новаков
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Isabella Adinolfi, Viorica Dăncilă, Elena Gentile, Bronis Ropé, Remo Sernagiotto, Hannu Takkula, Илияна Йотова
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Louis Aliot, Sergio Gutiérrez Prieto, Gesine Meissner, Георги Пирински